

Ганна С. Грінченко

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОДОВЖЕННЯМ ТЕРМІНУ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

У статті розглядається трансформація організаційно-управлінських підходів до менеджменту активів у ядерній енергетиці, яка зумовлена необхідністю безпечного та економічно виправданого продовження життєвого циклу енергоблоків за межі початкового проекту. Встановлено, що перехід до понадпроектної експлуатації вимагає не лише технічної модернізації, а й докорінної зміни управлінської вертикалі, здатної ефективно оперувати складними масивами даних про стан обладнання та інтегрувати їх у фінансові плани підприємства. Обґрунтовано доцільність впровадження концепції Asset Management відповідно до міжнародних стандартів серії ISO 55000, що дозволяє гармонізувати технічні потреби станції зі стратегічними цілями енергетичної безпеки держави. Автором проаналізовано існуючі бюрократичні бар'єри, що створюються застарілими системами управління, які часто гальмують впровадження інноваційних систем неруйнівного контролю та предиктивної аналітики, необхідних для точного прогнозування залишкового ресурсу. Запропоновано модель «організаційного контуру управління», яка базується на формуванні наскрізних інформаційних потоків між інженерними службами та департаментами фінансового менеджменту через впровадження інтегрованих ERP/EAM-платформ. Особлива увага приділена зміні парадигми ремонтної діяльності від жорсткого календарного регламенту до гнучкої стратегії технічного обслуговування за станом (Condition Based Maintenance, CBM), що дозволяє суттєво оптимізувати операційні витрати (OPEX) без жодних компромісів у питаннях ядерної безпеки. Продемонстровано, що використання імовірнісних моделей, зокрема на основі розподілу Вейбулла, у поєднанні з ризик-орієнтованим підходом, створює надійну базу для прийняття управлінських рішень щодо капітальних вкладень (CAPEX) у критичну інфраструктуру. У роботі наведено теоретичне обґрунтування економічного ефекту від пролонгації роботи енергоблока, де прибуток від додаткової генерації значно перевищує витрати на модернізацію, забезпечуючи фінансову стійкість генеруючої компанії та сталий розвиток енергосистеми. Зроблено висновок, що ключовим фактором успіху є розвиток специфічних управлінських компетенцій персоналу, здатного працювати в умовах цифрової трансформації галузі. Результати дослідження можуть бути використані топ-менеджментом АЕС для перегляду внутрішніх регламентів та покращення взаємодії зі стейкхолдерами в процесі довгострокової експлуатації ядерних активів.

Ключові слова: управління активами, АЕС, залишковий ресурс, CAPEX, OPEX, сталий розвиток, стейкхолдери, Condition Based Maintenance.